

понять та принципів. Роблячи висновок, можна сказати, що дана наука бере свій початок ще з найдавніших епох, проте і зараз лишається найактуальнішою та найбільш потрібною серед інших, адже розкриває взаємозв'язки у природному навколишньому середовищі.

ВИОКРЕМЛЕННЯ ОСНОВНИХ І ДОПОМІЖНИХ ПРОЦЕСІВ ПРОЕКТУ

Потапова А.Є.
(Полтава, Україна)

Науковий керівник – Сас Н.М., доктор педагогічних наук, доцент кафедри педагогічної майстерності та менеджменту імені І.А. Зязюна Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Управління будь-якого господарюючого суб'єкту (підприємства, організації, фірми) через проекти здійснюється в багатьох країнах світу і такий підхід уже довів свою здатність істотно підвищувати ефективність управлінських рішень.

Управління проектами – це застосування знань, навичок, інструментів і методів до операцій проекту для задоволення вимог, які висуваються до проекту [1]. Управління проектом виконується з допомогою процесів з використанням спеціальних знань, навичок, інструментів та методів по управлінню проектами, які отримують входи і створюють виходи процесів, тобто управління проектом здійснюється за процесним підходом [3].

Крім того, сама модель системи, за одиницю управління якої береться процес, характеризується динамічною поведінкою і більш гнучким реагуванням на зовнішні і внутрішні зміни. Згідно з ідеями процесного підходу проект є унікальним процесом, що є сукупністю взаємозв'язаних скоординованих підпроцесів [3, 5].

Процеси проекту поділяють на основні, допоміжні процеси та процеси управління. Основні процеси лежать на шляху життєвого (технологічного) циклу продукції або послуги. Допоміжні процеси прямо не контактують з продукцією /послугою і призначені для забезпечення нормального функціонування основних процесів (сервісне обслуговування устаткування, забезпечення енергоресурсами і виробничим середовищем, забезпечення роботи офісу, інформаційна та фінансова підтримка, врахування впливів оточуючого середовища, PR-діяльність і зв'язок із громадськістю тощо). Процеси управління проектами можуть бути поділені на шість основних груп, що реалізують різні функції управління: процеси ініціації; процеси планування; процеси виконання; процеси аналізу; процеси управління; процеси завершення [4].

Управління проектом як процесом передбачає досягнення цілі згідно з визначеними вимогами з врахуванням обмежень за термінами, вартістю і показникам якості [2].

Отже, виокремлення основних, допоміжних та управлінських процесів проекту дозволяє досягати визначених цілей проекту.

Список використаних джерел:

1. Батенко Л.П. Управління проектами [Текст] : навч. посіб. / Л.П. Батенко, О.А. Загородніх, В.В. Ліщинська. – К.: КНЕУ, 2003. – 231 с.
2. Доровской А.В. Принципы и правила Надлежащей производственной практики (GMP). Требования к производственным помещениям и оборудованию [Текст] : учеб. пособие / А.В. Доровской, Е.В. Гладух, А.И. Тихонов. – Х.: НФаУ, 2006. – 214 с.
3. Мазур И.И. Управление проектами [Текст] : учебное пособие / И.И. Мазур, В.Д. Шапиро, Н.Г. Ольдерогге / [под общ. ред. И.И. Мазура]. – М.: Омега-Л, 2004. – 664 с.

4. Процеси управління проектами : навч.-метод. посіб. / М.В. Гриньова, Н.М. Сас. – К.: Полтава : ПНПУ, 2012. – 196 с.
5. Тянь Р.Б. Управління проектами [Текст] : підручник / Р.Б. Тянь, Б.І. Холод, В.А. Ткаченко. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 224 с.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ХІМІЇ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ

Поцяпун В.В.

(Полтава, Україна)

Методика навчання хімії – педагогічна наука, що вивчає зміст курсу хімії і закономірності його засвоєння учнями [1, с. 25].

Методика викладання хімії у вищих навчальних закладах (ВНЗ) як галузь педагогічної науки своїм народженням зобов'язана стрімким процесам перебудови структури й змісту навчальних хімічних дисциплін та методів їх викладання, що розпочалися в останню чверть ХХ ст. Поступовий перехід в Україні на двоступеневу вищу освіту, тенденції в реорганізації унітарної вищої освіти в змішану та незабаром бінарну, характерну для Західної Європи, переведення середніх спеціальних навчальних закладів (технікумів, медичних, педагогічних училищ тощо) в ранг вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації призвели до перегляду змісту, форм і методів навчання хімічних дисциплін ВНЗ, кількість яких змінилась адекватно соціальному замовленню суспільства [2, с. 12].

Суть методики навчання хімії як науки полягає у виявленні закономірності процесу навчання хімії. Основні компоненти цього процесу такі: цілі навчання, зміст, методи, форми і засоби, діяльність вчителя і учнів. Функція методики хімії полягає в знаходженні оптимальних шляхів засвоєння учнями середньої школи основних фактів, понять, законів і теорій, їх вираження у специфічній для хімії термінології.

Спираючись на найважливіші висновки, принципи і закономірності дидактики, методика вирішує найважливіші завдання розвиваючого і виховного навчання хімії, приділяє велику увагу проблемі політехнічної освіти і профорієнтації учнів. Методика, так само як і дидактика, розглядає питання розвитку навчально-пізнавальної діяльності учнів і формування діалектико-матеріалістичного світогляду.

На відміну від дидактики методика хімії має специфічні закономірності, які визначаються змістом і структурою науки хімії та навчального предмета, а також особливостями процесу пізнання і навчання хімії в школі. Прикладом такої закономірності може бути тенденція до зміщення найважливіших теоретичних знань шкільного курсу хімії на більш ранні етапи навчання. Це стало можливо завдяки здатності сучасних учнів до швидкого засвоєння наукової інформації, її аналізу і переробці.

Методика навчання хімії вирішує три основні завдання: чому вчити, як вчити і як вчитися [3, с. 10].

Перше завдання визначається відбором матеріалу для шкільного курсу хімії. При цьому враховується логіка розвитку хімічної науки і її історії, психолого-педагогічні умови, а також встановлюється співвідношення теоретичного і фактичного матеріалу.

Друге завдання пов'язана з викладанням хімії.

Викладання – це діяльність вчителя, спрямована на передачу хімічної інформації учням, організацію навчального процесу, керівництво їх пізнавальною діяльністю, прищеплення практичних навичок, розвиток творчих здібностей та формування основ наукового світогляду.

Третє завдання впливає з принципу «вчити вчитися»: як найбільш ефективно допомогти учням займатися. Це завдання пов'язана з розвитком мислення учнів і полягає в навчанні їх оптимальним способам переробки хімічної інформації, що